

Qui sóc jo?

Treballes entre tretze i catorze hores diàries. Arribes a casa que la teva filla de poc més de mig any ja dorm i la teva parella gairebé fa el mateix al sofà. Menges una mica i vas a dormir. A la matinada la nena es desperta, li canvies el bolquer i et vénen alguns temes de feina al cap que l'endemà caldrà abordar sense falta, agafes el mòbil (encès permanentment per si hi hagués alguna urgència) i envies un parell de correus al teu equip. I així un dia rere l'altre. Sense descans. Aquesta era la meua vida no fa gaires anys. Una etapa que va coincidir amb la lectura compulsiva d'Albert Camus: *L'estrany*, *El primer home*, *La pesta*, *Els justos* i molts altres i que van provocar que em preguntés insistentment: "Qui sóc jo?" "Quin és el sentit de la meua vida?" "Si la mort és inevitable, a què he dedicar el meu temps?" "Per què visc?" "Per a qui visc?" Eren preguntes que durant molt temps repicaven al meu cervell i a les quals fins molt temps després no vaig saber donar resposta.

Faig referència a Camus perquè durant la lectura d'*Homes sense dones* (Empúries, amb traducció d'Albert Nolla i Jordi Mas), l'últim llibre d'Haruki Murakami, el neguit de donar resposta a la pregunta sobre el sentit de la pròpia existència, al *Qui sóc jo*, sobrevola en cadascun dels set relats que configuren l'obra del japonès. Si bé les referències a Ernest Hemingway (el títol) o Frank Kafka són òbvies –el Gregor Samsa de *La transformació* recupera la condició humana en un dels relats–, a cada pàgina d'*Homes sense dones* se sent l'eco de Camus

Haruki Murakami va rebre el 2011 el Premi Internacional Catalunya. JORDI BEDMAR

i l'angoixa per entendre el sentit de la pròpia existència d'uns homes atrapats en una amor no correspost. En el desassossec dels personatges de cor trencat, en els homes sense dones que construeix Murakami, ressona l'angoixa per donar sentit a l'existència, tan pròpia de Camus. En la incapacitat per entendre el dolor d'un amor no correspost que aboca a la mort per desesperació, en la incapacitat de trobar sentit a la vida palpita l'absurd de l'existència humana que tan bé va formular el francès.

Sobreposar-nos al desamor o a un final que ja està escrit per a tothom només és possible trobant la felicitat en allò que ens envolta, entenent que la llibertat, el trenca-

ment de qualsevol tipus de cadena, sigui el desamor o l'error de posar l'ambició davant de tot, ja és un acte de rebel·lió.

A *Un òrgan independent*, el protagonista, Tokai, recorre a un poema inclòs al recull *Cent de cent. Hyakunin isshu* (editat en català per Edicions Vitel·la amb traducció de Jordi Mas López) per descriure la potència del seu enamorament: "Si acaro el d'ara / amb l'amor que sentia / abans de veure'ns, / comprenc que era ben fútil / el cor amb què estimava". Sense aquest amor, la vida de Tokai perdrà tota raó de ser. I aquest és el nus gordià de cadascun dels contes d'aquest més que notable llibre de Murakami. *

S
Sobreposar-nos al desamor o a un final que ja està escrit per a tothom només és possible trobant la felicitat en allò que ens envolta

FEMINITATS ADA CASTELLS

Adéu al gran mamífer Jesús Lizano

En aquesta última edició de la Setmana de la Poesia, David Castillo, Enric Casasses, Núria Martínez Vernís, David Caño, Joan Vinuesa i el titellaire Pep Gómez van protagonitzar un homenatge a Jesús Lizano a l'antiga fàbrica Damm. A part de llegir els seus poemes més coneguts –el sonet *Mamíferos*, el *Poemo*, aquell de *las personas curvas*, el del Popocatepetl– també vam poder escoltar composicions menys recitades. Tots els poemes conformaven l'univers d'aquest home que va intentar portar la coherència

fins a un extrem insòlit. Un bon dia, Jesús Lizano –fins aleshores professor de filosofia– i corrector a Vicens Vices va decidir que havia de tenir un viure poètic i va portar-lo fins a les últimes conseqüències convertint-se en Lizanote de la Mancha, entre altres pseudònims. Amb un caràcter difícil, va patir la solitud –a qui dedica un poema molt ocurrent en què un home avisa els bombers per vèncer-la– i va despertar l'admiració per la seva valentia, pel fet de donar veu a la innocència, per reivindicar un món poètic més just i equita-

tiu, per imaginar-se l'Acràcia i anunciar que és possible construir-la, abans que triomfés el lema *Sí se puede*. En la meua última novel·la em vaig deixar guiar per un dels seus poemes: "*El capitán no es el capitán, el capitán es el mar*." Ell li donava un sentit polític perquè explicava que el capità era el cap de l'empresa on treballava i el mar, els treballadors. Jo li vaig voler donar un sentit més filosòfic per dir que, a la vida, no sempre ho decideixes tot: el capità és fatídicament el mar, el capità ha estat, ara, la mort. Gràcies per tot, poeta. *